

tussen haakjes

**voor bezinning en gebed
2009/2 ■■■■■■**

Voorwoord

2009 ... jaar van de duurzaamheid, van Damiaan

2010 ... jaar van de armoede, van ...

Elk jaar heeft zijn thema, elke dag heeft zijn aandachtspunt, en er zijn nog zoveel noden die weinig of niet in de belangstelling komen.

Dat is wel het mooie van onze Christelijke Arbeidersbeweging:

- dat alle noden aan bod kunnen komen
- dat de waardigheid van mens en schepping ernstig genomen worden
- dat een gezamenlijke denkoefening gemaakt wordt, zodat problemen niet enkel individueel moeten worden opgelost
- dat we de maatschappelijke verantwoordelijken ook trachten te sensibiliseren

We laten de zaken niet op zijn beloop, we geven niet enkel kritiek, maar duiden ook op mogelijke alternatieven, we eindigen met positieve voorstellen.

We wensen dat de onderstaande teksten mee mogen helpen onze aandacht aan te scherpen, om met enthousiasme mens en wereld naar Gods plan te boetseren.

Met dank aan de Sint-Michielsbond voor het drukken van deze uitgave.

Namens de pastorale ploeg van
ACW Brussel
Pletinckxstraat 19
1000 Brussel

en de pastores

Guido Vanfraechem, guido.vanfraechem@acw.be, 02/557 87 71

Pol Arnauts, pol.arnauts@compaqnet.be, 02/557 87 72

Damiaangebied

Ter gelegenheid van de heiligverklaring van pater Damiaan op 11 oktober 2009 schreef kardinaal G. Danneels een nieuw Damiaangebied.

God onze Vader,
Gij schenkt ons een nieuwe heilige,
iemand van bij ons,
Pater Damiaan.
Wij danken U met heel ons hart.
In hem is uw Zoon Jezus
opnieuw 'al weldoende rondgegaan'
tussen de armen en de verworpenen.
Geef ons meer geloof
om ook het verborgen lijden te kunnen zien
en te helpen wie vaak vergeten wordt.
Leer ons hopen 'tegen alle hoop in',
en schenk ons vertrouwen
ook bij uitzichtloze situaties.
Maar leer ons bovenal te beminnen
zoals Damiaan,
die zelf niet heeft gearzeld
om melaatse onder de melaatsen te worden,
één van hen.
Maak ons door uw genade zoals hij,
heldhaftig en heilig
in uw dienst
en in dienst van de mensen,
de armen en de verworpenen eerst.
Door Jezus Christus onze Heer. Amen.
Heilige Pater Damiaan, bid voor ons.

[+ Godfried kardinaal Danneels]

2009 – 2010

Het jaar van de nieuwe kans
om ijsberen op de Noordpool nog wat ijs te laten
om vissen in oceaan niet te vergiftigen
om oerwouden niet om te kappen.

Het jaar van de nieuwe kans
om de oorlogen een halt toe te roepen
om het geweld in Centraal - Afrika te doen stoppen
om Moslims en Westerse wereld dichterbij elkaar te brengen

Het jaar van de nieuwe kans
om mensenrechten te doen eerbiedigen
om martelpraktijken af te keuren
om asielzoekers een menswaardig bestaan te verzekeren.

Het jaar van de nieuwe kans
om van onze afdeling een vriendengroep te maken
om nieuwe mensen aan te spreken om deel te nemen
om mensen te betrekken doorheen onze activiteiten

Het jaar van de nieuwe kans:
het open bloeien van een sterke inspiratie
die maakt dat we durven ingaan tegen onrecht
die een sterk engagement onderbouwt.

[Pol Arnauts]

Vraag:

Welke nieuwe kans wensen we voor onze afdeling of speciaal voor iemand uit ons bestuur?

5 broden en 2 vissen - Mt 14,13-21

Het is niet het verhaal
van brood en vis die uit de lucht komen vallen.
Het is wel het verhaal van een enorme solidariteit:
Mensen geven elkaar te eten als ze geloven in hun groep,
als ze geloven in hun samenleving.

Het is niet het verhaal
van hebzucht of gierigheid.
Het is wel het verhaal van mensen van wie het geloof zo sterk is,
dat ze nog energie hebben om met andere mensen bezig te zijn,
om andere mensen vooruit te helpen.

Het is niet het verhaal
van machtswellust en hoogmoed.
Het is wel het verhaal van solidariteit, van voortdurend
nieuwe keuzes maken en van voorstellen aan de groep voorleggen
en uiteindelijk niet bij de pakken blijven liggen en ervoor gaan!

Het is niet het verhaal
van 'ieder voor zich, zorg maar dat jij er geraakt'.
Het is wel het verhaal van mensen die het voor elkaar opnemen,
van zich organiseren,
tegen de stroom van het individualisme in.

Ook toen al klonk het:
'ze hadden maar zelf voor hun eten moeten zorgen, stuur ze weg'.
Maar het echte verhaal krijgt een wending:
'Stuur ze niet weg, negeer ze niet, hou ze bij u, verzorg ze'
zegt Jezus, 'Verander de mentaliteit'.

Ook vandaag wensen we het U:
een enkeling legt het zijne op tafel,
één of twee mensen die eraan beginnen,
ze delen hun eten en hun energie: misschien al voldoende om een
wereldbeweging op gang te brengen.

[Pol Arnauts]

Mensen op overschot?

4 man zit te kaarten. Een 5e zit erbij op overschot.
Die heeft er duidelijk niets aan.
Na de eerste boom gaan hij maar naar huis.

Laat ons niet spreken over de vijfde man op overschot,
maar over Jos onze maat.
Dan zal wie de kaarten deelt graag één beurt aan de kant blijven.

5000 mannen en vrouwen in een fabriek vernemen ontdaan
dat hun kinderen - de tijdelijke contractanten -
niet meer mogen komen.

Laat ons van arbeider tot directeur niet meer spreken
over tijdelijke contracten, maar over Liesje en Steven.
Dat zijn harde werkers die vorig jaar gehuwd zijn
en in blijde verwachting.
Dan zien we wat die tijdelijke contracten uitrichten.

Eén meisje uit de klas doet zo raar.
Geen wonder als je weet wat daar thuis gebeurt.
De toffe vriendinnen in de klas sluiten de kring.
Ze zwijgen tot 'dat raar kind' elders gaat. Naar wie?
Laat ons haar maar Deborah noemen,
en haar vragen: 'Hoe is het nu met je?
Kunnen wij je ergens bij ondersteunen?'

Een overschotje zijn, is mensonwaardig.
Waardering en geloof in elkaar
leiden tot een vast contact, een vast contract,
dat niet zomaar weggegooid kan worden.

*Ken jij iemand die tot een overschotje herleid is? Hoe komt het?
Is er iets aan te doen?*

<i>Bedankt dat jullie bij elke vergadering even stil staan bij wat mensen onderuit haalt en wat mensen groot maakt.</i>

[Jef Sanen]

Aanspreken van mensen

- ... is mensen uitnodigen voor een boeiend programma
- ... is naar hun talenten vragen en deze inschakelen
- ... is een tijdschrift aanreiken met een kritische kijk op wat in de samenleving gaande is
- ... is boeiende communicatie

- ... is het argument van onwetendheid uitsluiten
- ... is het vreemde dichterbij brengen
- ... is een niet-commerciële vrije tijdsbesteding aanbieden
- ... is niet langer mikken op winst voor onszelf en verlies voor een ander

- ... is mensen politiek bewust maken
- ... is het buurtleven aanwakkeren
- ... is het inzicht delen
- dat we met zijn allen op dezelfde wereld wonen
- ... is mensen betrekken bij acties voor een betere duurzaamheid

- ... is anonimiteit doorbreken en veiligheid vergroten
- ... is de positieve krachten in de gemeente versterken
- ... is solidariteitsversterkend opkomen voor elkaar
- ... is verzet tegen laffe onverschilligheid

- ... is de uitdaging om jezelf in een grotere groep te investeren
- ... is de erkenning van jezelf in de ander en van de ander in jezelf.
- ... is aan een ruimte tot spreken en luisteren bouwen
- ... is mensen uit het isolement wegtrekken

- ... is de zuurtegraad in je omgeving doen dalen
- ... is voortdurend op nieuwe vragen botsen
- ... is andere ideeën en andere denkwijzen leren kennen
- ... is het organiseren van goede wil en enthousiasme

- ... is jezelf in beweging houden en daar zelf deugd aan hebben!

*Heb jij er deugd aan om in je vereniging te zijn?
Zie jij de kans om iemand uit je buurt aan te spreken?*

[Pol Arnauts]

Als ik maar werk heb...

Verenigde Staten:

Tegen het eind van de jaren tachtig was het vakbondsloon voor het verwijderen van asbest uit oude gebouwen 32 USD per uur, maar tegen de jaren negentig was het loon achteruit gegaan, dankzij de toename van niet bij de vakbond aangesloten bedrijven die asbest verwijderen en een toevloed aan immigranten die het werk graag wilden doen. Aannemers konden makkelijk mensen krijgen die het voor 12 tot 15 USD wilden doen - mensen die het werk ook nog zonder gasmaskers wilden doen...

Omdat ze nu steeds vaker over de hele wereld kunnen werken, verhuizen bedrijven naar landen met lage lonen om hun producten te produceren. De productie blijft verschuiven naar plaatsen met goedkopere mogelijkheden...

...naar gebieden of landen waar de bonden minder strijdbaar zijn of waar minder arbeiders lid zijn van de vakbond en al lang blij zijn als ze werk hebben.

En dat werk is niet eens zeker...

De banen van degenen die nog werk hebben zijn steeds vaker in deeltijd, tijdelijk of op contract...

Wereldwijd raken mensen het individuele recht op gezondheidszorg en sociale voorzieningen kwijt door privatisering en door afslankende overheden die steeds meer subsidies aan bedrijven geven...

Zelfs degenen die het goed doen in de wereld hebben te lijden. Steeds meer mensen lijden aan vetzucht, suikerziekte en ziekten die verband houden met stress...

Aan de gevolgen van een maatschappij met groepen die steeds gemarginaliseerder raken, kan men zich niet onttrekken door te verhuizen naar een ommuurde wijk of door over de dakloze heen te stappen die voor je buurtwinkel zit te bedelen...

...Onderzoek heeft herhaaldelijk aangetoond dat niet degenen die in de rijkste samenlevingen wonen het gezondst zijn, maar degenen die wonen in een maatschappij waar de welvaart het eerlijkst verdeeld is. Het is het relatieve inkomensniveau dat telt, niet, zoals men zou denken, het absolute inkomensniveau.

[Noreena Hertz, De stille overname. De globalisering en het einde van de democratie. Uitgeverij Contact, 2002]

EVANGELIE VOLGENS MATTEÛS

Eén van hen,
een wetgeleerde vroeg Hem,
om Hem op de proef te stellen:
‘Meester wat is het voornaamste gebod in de Wet?’
Hij antwoordde hem:
‘Gij zult de Heer uw God beminnen
met geheel uw hart, geheel uw ziel en geheel uw verstand.
Dit is het voornaamste en eerste gebod.
Het tweede, daarmee gelijkwaardig:
Gij zult uw naaste beminnen als uzelf.
Aan deze twee geboden hangt heel de wet en de profeten.’

voorbeden voor deze wereld

Laten wij danken en bidden voor vakbondsmensen
in de hele wereld en hier bij ons,
dat zij blijven werken aan sociale zekerheid,
aan goede contracten met bedrijven en overheid,
dat zij erin slagen wereldwijd georganiseerd te raken.

Laten wij danken en bidden voor de mutualiteiten
en voor alle zorgers die rond de zieken staan,
dat zij niet ophouden te kiezen en te vechten
voor een goed bestaan voor elke mens die zij omarmen.

Laten wij danken en bidden
voor wie zich het lot van bejaarden aantrekken,
dat zij blijven opkomen voor een menswaardig
en respectvol bestaan voor ieder persoon.

Laten wij danken en bidden voor de mensen
die in verenigingen mensen samen brengen:
dat zij mensen blijven verbinden;
dat zij mensen bewust maken en sterk maken,
zodat zij geen gewillige slachtoffers meer zijn,
maar bewuste en verantwoordelijke burgers.

Laten wij danken en bidden voor mensen in politiek,
plaatselijk, landelijk en wereldwijd:
dat zij zich niet laten corrumperen
door de economische machten die hen willen binden;
dat zij verantwoordelijkheid opnemen
voor het geluk van iedereen:
stabiliteit, verbeterde levensstandaard,
verbeterde sociale betrokkenheid voor iedereen
zonder uitzondering.

Laten wij danken en bidden voor alle gelovigen:
dat zij blijven spreken met God,
dat zij de nodige afstand nemen en zich vrij maken
om te bidden over deze chaotische wereld
dan worden onwaardigen herkend
en kan Gods geest waaien door deze tijd,
Dat Gods dubbelgebod waar wordt:
dat wij allen wereldwijd valse goden afzweren
en slechts één God eren,
en dat wij allen onze naaste beminnen als onszelf.

Laten wij ook danken en bidden voor ons eigen leven:
dat moedeloosheid ons niet overvalt;
dat wij blijven doen wat we kunnen
bewust van wat gebeurt in ons gebed,
vrij door ons geloof en vertrouwen in God
om te doen wat niet kan,
optimist door onze hoop met Christus die ons voorgaat.

Heer, Vader van de armen,
Gij hoort het zuchten en klagen
van de armen en de noodlijdenden.
Dag en nacht dringt hun pijnlijk bidden door tot uw hart.
Onvermoeibaar roept Gij door uw Woord
ons, hun broers en zusters op tot bekering en medelijden.
Geef dat wij, rijken en welgestelde,
niet doof blijven voor uw Woord
niet ongevoelig voor het lijden van wie onze weg kruist.
En schenk ons de vreugde Jezus te ontmoeten
in het gelaat van de arme.
Want van u is het koninkrijk,
en de kracht in eeuwigheid.
Amen.

Vragen over het leven

Gespreksmethodiek:

- *je kan iedereen ze de vraagjes laten lezen en voor zichzelf in stilte laten beantwoorden*
- *of je kan per hoofdstukje één vraag uit kiezen*
- *of je kan een hoofdstuk naar keuze bespreken*
- *enz...*

Ik

Probeer ik een fijn mens te worden?

Doe ik moeite om mezelf beter te leren kennen?

Leef ik niet oppervlakkig?

Ben ik wilskrachtig?

Zorg ik goed voor mezelf?

Wat maakt me gelukkig?

Probeer ik zo gezond mogelijk te leven?

Probeer ik tevreden te zijn met mezelf, met wat ik heb, met wat ik kan, met wie ik ben?

God

Denk ik na over het leven, over de zin ervan?

Wie is God in mijn leven?

Durf ik nadenken over God?

Wat is geloven voor mij?

Werk ik aan mijn geloof?

Zijn er afgoden in mijn leven?

Wereld

Heb ik aandacht aan de mensen rondom mij?
Kan ik me inzetten, doe ik mee aan acties?
Welke acties spreken me het meeste aan?
Heb ik belangstelling voor wat er met de wereld gebeurt,
dichtbij en veraf?
Voel ik me verbonden met de armen in de wereld?
Ben ik zelf bevriend met een arme?
Ben ik gevoelig voor onrecht?
Lees ik iets over de actualiteit?
Doe ik iets voor de vrede?
Doe ik iets voor een beter leefmilieu?

Vriendschap

Probeer ik een vriend te zijn voor medeleerlingen of collega's?
Ken ik veel mensen in de buurt?
Werk ik mee aan een leuke buurt?
Sta ik open voor andere mensen?
Werk ik mee aan verbondenheid tussen mensen?
Stoot ik niemand uit?
Probeer ik mensen te helpen?
Ben ik vriendelijk genoeg?
Kan ik samenwerken met anderen?
Zeg ik ooit iets goeds over de anderen?
Kan ik geduld opbrengen voor anderen?
Kan ik anderen vergeven?
Kan ik blij zijn om het geluk en de prestaties van anderen?

Vrije tijd

Kan ik echt genieten van iets?
Ben ik niet te zeer gehecht aan mijn hobby, aan TV, computer...?
Geef ik niet te gemakkelijk geld uit?
Wat vind ik het boeiendste aan mijn vrije tijd?

Engagement

Kom ik buiten de beweging uit voor mijn inzet voor mensen?
Heb ik aandacht voor wat er zich afspeelt
in het leven van andere mensen?
Kom ik op voor de zwakste?
Neem ik een te afwachtende houding aan?

Stress

Is er genoeg stilte in mijn leven?
Leef ik niet te gejaagd?
Laat ik me aanspreken door de eenvoudige dingen om me heen:
een bloem, een boom, de wolken, de lucht...
Kan ik me nog verwonderen?
Word ik niet te zeer meegesleept door bijkomstigheden?

Mijn huisgenoten

Probeer ik in goede verstandhouding te leven
met mijn huisgenoten?
Kan ik naar hen luisteren?
Probeer ik eerlijk te zijn met hen?
Kunnen zij me vertrouwen?
Probeer ik hen plezier te doen?

Geloof

Heb ik de moed om in te gaan op de diepere vragen
van het leven?
Durf ik er met anderen over praten?
Engageer ik me in groepen die een toekomst voor anderen willen
opbouwen?

Cardijn

Jij, doordrongen van Gods liefde voor elke mens.
Jij, op weg gegaan om blijde boodschap te zijn.
Jij, gekozen om er te zijn voor jonge arbeiders.
Jij, een licht voor zovele jongeren in het arbeidsmidden.

Wees ook vandaag met uw woord bij ons.
Geef ons van uw levensmoed en volharding.
Maak ons tot een instrument van Gods liefde.
Laat ons worden tot waarachtige mensen.

Jij, met uw indringend woord van eerbied voor elke mens.
Jij, met uw gebaren en tekens die mensen aanspoort en bemoedigt.
Jij, met uw niet aflatende oproep tot bekering en strijd.
Jij, met uw blik van gestrengheid en tederheid.

Bemoedig ons wanneer wij dreigen ten onder te gaan.
Versterk ons wanneer wij niet meer bij machte zijn.
Vermeerder ons geloof en hoop in moeilijke dagen.
Verlicht ons, wakker in ons de vlam van Gods liefde aan.

Bid jij voor ons bij God, spreek voor ons ten beste.
door Christus onze Heer.

[Stefaan Notredame]

Advent is

verantwoordelijkheid nemen,
niet versagen of uit handen geven
maar helpen en vertrouwen.
Met de moed der wanhoop bidden
en zelf beginnen te doen wat zo nodig gebeuren moet:
onheil gekeerd van dood naar leven,
in plaats van altijd maar andersom.
Eens zelf beginnen zeggen:
'We werken de armoede weg!'
En als mensen in deze wereld
op een God mogen roepen en vertrouwen,
laat Hij ons dan tonen
waar en wanneer Hij ons heeft gehoord.

Advent is

tussen hoop en vrees verwachten dat Hij komt.
Niet ooit eens ergens misschien ...
Maar hier en nu voor jou en mij
en allen die tot Hem roepen.

[naar Albert Vanderkrieken]

[Deze tekst komt uit de adventskalender van Welzijnszorg 2009.
Je kan de adventskalender bestellen via het secretariaat van Wel-
zijnszorg, tel. 015/29 84 58, mechelen@bdwzz]

Gebed van de kerstnacht

Soms maakt het geen verschil
of we onze ogen openen of gesloten houden
zo donker is het in de wereld
wij zouden wel licht willen zien
daarom zijn we hier
omdat we een gerucht hebben gehoord
omdat we een ster hebben gezien
en omdat we hopen dat het gerucht tot lied
zal worden
en dat de ster op uw komst wijzen zal

Wilt u ons laten zien
hoe groot het verschil is
tussen de nacht waarin wij wakker liggen
van angst en verdriet
en deze nacht waarin u verschijnt
wij bidden u: word geboren onder ons
en maak onszelf tot lichtbrengers in uw naam
in de nachten die komen gaan
in de dagen van duisternis
waarin wij bestaan.

[Maria De Groot]

De Kindermoord

1 Toen Jezus geboren was in Bethlehem in Judea, tijdens de regering van Herodes, kwamen er magiërs uit het Oosten in Jeruzalem aan. 2 Ze vroegen: ‘Waar is de pasgeboren koning van de Joden? Wij hebben namelijk zijn ster zien opgaan en zijn gekomen om hem eer te bewijzen.’ 3 Koning Herodes schrok hevig toen hij dit hoorde, en heel Jeruzalem met hem. 4 Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerden van het volk samen om aan hen te vragen waar de messias geboren zou worden. 5 ‘In Bethlehem in Judea,’ zeiden ze tegen hem, ‘want zo staat het geschreven bij de profeet: 6 ‘En jij, Bethlehem in het land van Juda, bent zeker niet de minste onder de leiders van Juda, want uit jou komt een leider voort die mijn volk Israël zal hoeden.’ 7 Daarop riep Herodes in het geheim de magiërs bij zich; hij wilde precies van hen weten wanneer de ster zichtbaar geworden was, 8 en stuurde hen vervolgens naar Bethlehem met de woorden: ‘Stel een nauwkeurig onderzoek in naar het kind. Stuur mij bericht zodra u het gevonden hebt, zodat ook ik erheen kan gaan om het eer te bewijzen.’ 9 Nadat ze geluisterd hadden naar wat de koning hun opdroeg, gingen ze op weg, en nu ging de ster die ze hadden zien opgaan voor hen uit, totdat hij stil bleef staan boven de plaats waar het kind was. 10 Toen ze dat zagen, werden ze vervuld van diepe vreugde. 11 Ze gingen het huis binnen en vonden het kind met Maria, zijn moeder. Ze wierpen zich neer om het eer te bewijzen. Daarna openden ze hun kistjes met kostbaarheden en boden het kind geschenken aan: goud en wierook en mirre

16 Toen Herodes begreep dat hij door de magiërs misleid was, werd hij verschrikkelijk kwaad, en afgaande op het tijdstip dat hij van de magiërs had gehoord, gaf hij opdracht om in Bethlehem en de wijde omgeving alle jongetjes van twee jaar en jonger om te brengen. 17 Zo ging in vervulling wat gezegd is door de profeet Jeremia: 18 ‘Er klonk een stem in Rama, luid wenend en klagend. Rachel beweende haar kinderen en wilde niet worden getroost, want ze zijn er niet meer.’

[Matteüs 2, 1-11.16-18]

Ook nu wordt er nog gemoord en vervolgd, opgesloten en uitgesloten. Laten wij het voorbeeld geven en open staan voor andere ideeën, tolerant, respectvol, alle mensen evenwaardig (niet iedereen hoeft gelijk/hetzelfde te zijn), niemand uitsluiten, ook aandacht hebben voor de arme, de man zonder e-mail, zonder wagen.

Gesprek:

- *Is iedereen in onze afdeling welkom?*
- *Leggen we zelf geen nodeloze grenzen, waarmee we mensen uitsluiten?*
- *Ben jij een 'ster' die de juiste weg toont, het juiste voorbeeld?*

Kerstfiets

Welke richting willen jullie uit in het leven?

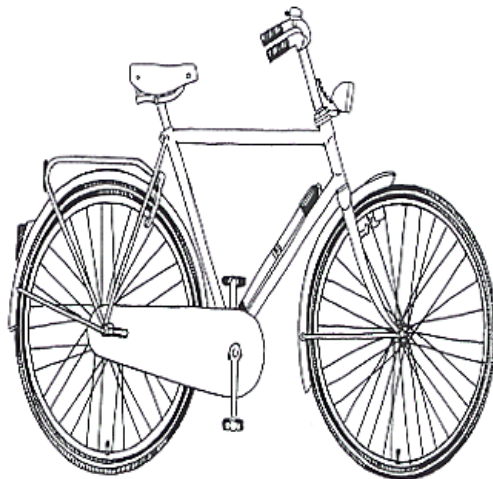
Slepen jullie soms een zware last mee in het leven?

Kan Kerstmis een nieuwe start betekenen?

Welke zaken zouden meer belicht moeten worden in jullie leven?

Waarom meer aandacht besteden?

Hoe fietsen jullie door het leven?

Wat laat je best achter jou?

Op wie kunnen jullie steunen?

Wat loopt er op wieltjes?

Waar fietsen jullie in een verschillende richting?

Is de figuur van Jezus een steun in jullie relatie?

Welke waarden spelen een belangrijke rol in jullie relatie

Franciscus en de sultan

We schrijven 13de eeuw. 't is kruistochtentijd, 't is jihad.
'Waarheid is met ons, tegen onwaarheid strijden wij,
wij zijn verdraagzaam, het zijn de anderen die gevaarlijk zijn.'

Franciscus had een ander inzicht ontvangen:
'Ge kent de volle waarheid niet. Niemand 'bezit' de waarheid.'
Hij koos een andere weg: de waarheid niet zelf bezetten,
de waarheid in de ander opdelven.

Zijn tocht naar de moslims in Egypte was geen kruistocht.
Zijn tocht naar de sultan van Egypte was een poging tot toenadering.
'Wees gerust, ik kom ongewapend.
Wees gerust, ik leer mijn broeders:
ga zelfs geen woordenstrijd aan.'

Achting had hij voor hun groot geloof.
Achting had hij voor hun waarden.
En hij, hij bleef rustig spreken over Jezus en zijn evangelie.

Franciscus en de sultan,
het was een afwijzing van 'de godsdienstoorlog',
een eerste overbrugging van verschil.

Zijn inspiratie is weer actueel:
er hoeft geen clash te zijn tussen het Westen en de islam,
godsdiensten zijn geen hoge muren rond onveranderlijke
en tegengestelde essenties.

We kunnen gerust samen op pelgrimstocht
naar het goddelijke Mysterie groter dan onze eigen waarheid,
naar de Bron die wil verenigen.
Laten we samen werk maken van de echte strijd:
de strijd om vrijheid van geld en kapitaal,
van eigen erkenning en eer alleen.

De weg tussen Franciscus en de sultan heet de weg van 'pace en
salaam', de weg van gerechtigheid.

[Jean-Paul Vermassen]

‘Liefde op z’n franciscaans’

Liefde is helder
Liefde is lief
Liefde is werkzaam
Liefde is zorgend
Liefde is eenvoudig
Liefde is mooi
Liefde brengt geluk
Liefde houdt nooit op
Liefde schenkt
Liefde groeit
Liefde kent geen standen of klassen
Liefde kan zichzelf wegcijferen
Liefde doet pijn
Liefde weent
Liefde is ongewapend
Liefde is sterker dan pijn
Liefde is krachtig
Liefde wordt gewekt
Liefde komt van harte
Liefde baant een weg
Liefde vormt persoonlijkheid
Liefde laat niemand onverschillig
Liefde is machtig
Liefde is echt
Liefde wekt vrede op
Liefde is waar

Liefde wacht... op mij en jou.

[Jean-Paul Vermassen]

Ideekillers

Ja, maar... Dat bestaat toch al...!
Onze leden vinden dat niet tof... !
We hebben daar geen tijd voor... !
Neen, da's onmogelijk...!
Dat zal zeker te duur zijn...?!
Laat ons realistisch zijn... !
Ik ben niet creatief genoeg... !
Die fout gaan we toch niet maken...!
De kern zal dat niet zien zitten...!
Dat is moeilijk te organiseren... !
Jonge mensen doen zoiets niet meer ...!
Ergens anders kan zoiets misschien werken, maar niet bij ons!
Een goed idee voor de toekomst, maar niet nu ...?

Het kan ook zo...

Ja, toch ... Laat ons dat nog eens proberen... !
Wie weet is dat wel een tof idee voor de leden... !
Daar maken we tijd voor...!
Zeker, da's wel mogelijk... !
Daar zoeken we centen voor...?!
Laat ons eens dromen...!
Samen hebben we wel goeie ideeën...!
We kunnen hoogstens op onze bek gaan...!
Doden gaan er niet vallen...!
Hoe kunnen we de kernleden overtuigen... ?
Dat is moeilijk te organiseren, maar moeilijk gaat ook...!
Ik wil daar voor wel verantwoordelijkheid opnemen... !
Da's nu eens een leuke (extra) opdracht...!
Jonge mensen doen zoiets niet meer, maar het kan wel een leuke kennis-
making zijn met die traditie...!
Ergens anders lukt zoiets, dus waarom niet bij ons ...!
Een goed idee voor de toekomst, laat het ons het nu al eens proberen...!

Sta je optimist in het leven? Geloof je in de goeie afloop van de dingen? Kan je andere mensen mee warm maken voor je dromen?

We spiegelen ons best aan Jezus, Daens, Cardijn, Romero, Dom Helder Camara, Damiaan: ook voor hen was het moeilijk, maar ze beten door, ze geloofden erin!

Ik geloof in God

Ik geloof in God,
die veel geduld heeft met ons menselijk falen
maar die ons telkens nieuwe kansen biedt.

Ik geloof in Jezus,
die tijd en liefde had voor kansarmen
en met een oprecht woord of gebaar
hen moed en nieuwe levenskansen gaf.

Ik geloof in de Geest
die onze kracht is
om in beweging te komen naar elkaar toe,
om mensen tot verzoening en eenheid te brengen
over alle grenzen heen.

Ik geloof in mensen
die tijd maken voor stilte, aandacht en gebed,
in mensen die de klok in deze jachtige wereld
stil kunnen zetten om naar elkaar te luisteren.

Ik geloof in mensen
die bouwen aan vrede en goedheid
en die de moed niet opgeven
om aan Gods schepping mee te werken.

Ik geloof in God
die ons overvloed van leven wil schenken
in tijd en eeuwigheid. Amen

Obama in Caïro. Donderdag 4 juni 2009.

We zijn allemaal slechts korte tijd op deze aarde. De vraag is of we onze tijd hier voornamelijk besteden aan de dingen die ons scheiden, dan wel of we ons inzetten en blijvend inspanssen om gemeenschappelijke punten te vinden, te focussen op de toekomst die we voor onze kinderen willen, en respect te tonen voor de waardigheid van alle mensen.

Het is makkelijker om oorlogen te beginnen dan om ze te beëindigen. Het is makkelijker om anderen de schuld te geven dan om de hand in eigen boezem te steken. Het is makkelijker om de verschillen met de ander te zien dan om gemeenschappelijke punten te ontdekken. Maar we moeten de juiste weg kiezen, niet gewoon de makkelijkste weg. Er is ook een regel die in de kern van elke religie besloten ligt: 'Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doet dat ook een ander niet.' Deze waarheid geldt over alle naties en volkeren heen. Dit geloof is niet nieuw. Het is niet wit of zwart. Het is niet christelijk, islamitisch of joods. Het is een geloof dat al bij de wieg van de beschaving leefde en dat nog steeds voortleeft in de harten van miljarden mensen. Het is het geloof in anderen, en dat is precies wat mij vandaag hiernaartoe heeft gebracht.

Het ligt in onze macht om de wereld te maken die wij willen, maar slechts indien we de moed opbrengen om opnieuw te beginnen en daarbij de tekst van de heilige boeken in ons achterhoofd te houden.

De Koran zegt ons: 'Mensheid! Wij hebben u geschapen als man en vrouw, en we hebben u gemaakt tot naties en stammen, zodat u elkaar zou leren kennen.'

De Talmoed zegt ons: 'De hele Thora is bedoeld ter ondersteuning van de vrede.'

De Bijbel zegt ons: 'Gezegend zijn de vredestichters, want zij zullen de zonen van God worden genoemd.'

Overall ter wereld kunnen mensen in vrede samenleven. We weten dat het dat is wat God met ons voorheeft. Welnu, laat dit onze opdracht zijn hier op aarde. Ik dank u. Moge Gods vrede met u zijn.

Vragen:

wat treft U in deze tekst? Kunnen wij als afdeling hierin een stap zetten?

Profeten van vroeger en van nu... over armoede en rijkdom

Profeten zijn mensen die scherper zien dan hun tijdgenoten en vlijmscherp kunnen aanduiden waar het fout loopt in de samenleving.

1. Wee hen die onrechtvaardige wetten uitvaardigen, die de verdrukking wettelijk bekrachtigen, en zo de armen uit hun rechten ontzetten, de geringen van mijn volk onthouden wat hen toekomt, de weduwen plunderen en de wezen uitbuiten. (Jesaja 10, 1-2).
2. Ondanks die dwingende drang naar geld maakt een goed gevulde spaarpot niet gelukkig. Wie meer verdient, klimt op de sociale ladder en komt terecht tussen mensen die meer uitgeven. In vergelijking ben je dan nog altijd "slechts" even rijk als de anderen. Bezit op zich stemt dus niet gelukkig. Het is maar wat je ermee doet. (Jan Etienne)
3. Volgens de filosoof Levinas ligt de diepe crisis van godsdienst en geestelijk leven in het westen in het groeiend besef dat particuliere naastenliefde, hoe goed bedoeld ook, ontoereikend is en zelfs te kort doet aan de universele mensengemeenschap, als ze niet luistert naar de miljoenen die uitgesloten blijven. (Walter Ceuppens)
4. De wereld is een dorp. Wat hier en elders in de wereld gebeurt, staat niet los van elkaar. De mechanismen die leiden tot welvaart, onderdrukking en solidariteit zijn wereldomspannend. Welnu, we passen voor onze welvaartsstaat als die de ecologische, economische of sociale drama's elders negeert of veroorzaakt. Integendeel, we smeden een wereldwijd bondgenootschap. (André Kiekens)
5. Deze crisis bewijst dat de wereld niet enkel bestaat uit bankrekeningen, geld en economie. De grote migratiestroom, met 200 miljoen migranten op zoek naar werk, onderdak en meer welvaart, is één van de belangrijkste sociale problemen waarmee de wereld vandaag te kampen heeft. (Kardinaal Renato Martino)

Gespreksvragen: Welke van de bovenstaande teksten treft jullie? Kunnen wij als afdeling afspreken hoe we brede solidariteit concreet maken?

Onze Vader

We spreken je aan als ‘Vader’:

U roept ons op om broederlijk te delen
en om zusterlijk en teder met mekaar om te gaan.

U roept ons op om te werken
aan een solidariteitshemel op deze aarde,
weidser dan ons eigen belang.

Maak dat je vaderliefde de overhand krijgt,
opdat het brood dat we elke dag nodig hebben
eerlijk en goedhartig verdeeld mag worden.

Vergeef ons als we door egoïsme en winstbejag
andere mensen in schulden brengen.

Maak dat we ons niet onderwerpen
aan fatalisme en bekrompenheid.

Bevrijd ons.

[Pol Arnauts]

Sommige dingen hebben wij in handen

Sommige dingen hebben wij in handen,
andere niet.

Wat wij in handen hebben,
is onze mening,
onze neiging,
ons verlangen,
onze afkeer,
in één woord:
alles wat wij zelf doen.

Wat wij niet in handen hebben,
is ons lichaam,
ons bezit,
onze reputatie,
onze positie,
in één woord:
alles wat wij niet zelf doen.

[Epiktetos
(vert. P. Lateur : Epiktetos, Over geluk, Lannoo, Tielt, 2003)]

Waarheid?

Wat is dat waarheid?
Waar heeft zij haar zetel?
Waar zetelt haar bestuur?
Waar haar raad van toezicht?
Waar zetelen haar juristen?
Waar wonen haar bewakers?
Waar heeft zij haar promotiedienst?
Waar haar marketingdienst?
Welke cijfers haalt zij?
Welk is haar doorzettingsvermogen?
Welke media patroneren haar?
Verkoopt zij goed?
Wordt zij reeds op de beurs genoteerd?

Hoeveel zijn haar aandelen waard?

[Ryszard Krynicki (Pools dichter)]

De kern van Franciscus' spiritualiteit voor deze tijd

Vrij van onrechtvaardige ongelijkheid

De jonge Franciscus is gebroken op zijn eigen streven naar standing en eer. Hij heeft ervan geleerd om afstand te nemen van de gevaarlijke menselijke drang naar zelferkenning en identiteitsprofilering. Hij wou geen maatschappij meer van 'stand en status', van ongelijke verdeling van bij de geboorte. Iets later kwam het ook tot een breuk tussen Franciscus en zijn vader. Als lakenhandelaar stond deze symbool voor de nieuwe burgerij die alles inzet op verwerving van de macht door eigen geldgewin. Thuis doorzag Franciscus de nieuwe onrechtvaardigheid van het opkomende kapitalisme: ongelijkheid door de ongeremde, individuele verdienste van de sterkste en de sluwste.

Hij ging voortaan voor een nieuwe vreugde: een leven 'in armoede'. Armoede in de betekenis van ont-hechting van datgene wat de samenleving verdeelt en wat kleine mensen uitbuit: vrij van geld en bezit, van eigen positie en status! Die Franciscus is nog steeds een aanklacht tegen de elites die vandaag via beurs en belastingparadijs kleine mensen arm maken.

Met de op menselijkheid bedachte God van Jezus als gids

In zijn breuk met de mechanismen van onvrijheid en ongelijkheid wist Franciscus zich gesterkt door de weg die Jezus in het evangelie had uitgestippeld voor mens en wereld. Op het moment dat de kerk - van hoog tot laag, van kerk tot klooster - de smalle weg van het evangelie had geruild voor de brede laan van eigen macht en bezit, schakelde Franciscus zich in in een protestbeweging van onderuit. Duizenden leken in Europa vonden elkaar in een sociale en religieuze vernieuwingsbeweging: terug naar het evangelie. De God van Jezus was, in het project van die geniale speelman van Assisi, niet meer bezegeling van de eigen kerkelijke en wereldlijke macht. God werd voor Franciscus die Stem die overmoedige mensen van hun paard slaat en die bange mensen achter hun veilige, verheven stadsmuren weghaalt. Het is die krachtige Influxie die mensen herschept tot broeders en zusters van tederheid

voor uitgesloten melaatsen en tot vredesbemiddelaars in wereldlijke conflicten en godsdienstige spanningen. De God van het evangelie is niet de God die godsdienstige en wereldlijke machthebbers menen te kunnen vatten. God is voor Franciscus niet degene die gelovigen en godsdiensten op kruistocht zendt. God woont in een wolk van onwetendheid, wist Franciscus. Hij wordt zichtbaar daar waar de wolf in mensen, groepen en grootmachten wordt getemd tot vrede door gerechtigheid. Niet toevallig is Assisi nog steeds een plek van interreligieuze dialoog en toenadering. Vandaag is Assisi overal ‘te doen’ in onze multiculturele wereld.

Niet zonder de hefboom van broeder- en zusterschap

Franciscus wou vrij zijn van ongelijkheid. Hij wou het evangelie gestalte geven in een nieuwe leefregel met het oog op een andere samenleving en kerk. Hij ontdekte dat zijn project enkel kon slagen in een gemeenschap waarin ‘vrijheid tot gelijkheid’ aantrekkelijk zichtbaar werden. Zijn nieuwe samenlevingsdynamiek is doorgebroken op het moment dat anderen hem kwamen opzoeken om met hem mee te doen. Daar ontloek een nieuw kerninzicht: broederschap is de weg naar ‘vrijheid voor gelijkheid’. Precies zijn broedergemeenschap werd voor zijn tijdgenoten een krachtig appel om zich in te schakelen in dat nieuwe franciscaanse project.

In respect voor de organische verbondenheid van alles

Franciscus’ Loflied op de schepping verwoordt de diepgang van zijn opvatting van broederschap. Broeder- en zusterschap ontstaan vanuit het besef van geschonkenheid en afhankelijkheid. ‘We zijn ingeschakeld in een groots Geheel, we zijn rentmeesters van een broos Gegeven.’ Zijn religieuze beleving van broederschap maakt de abstracte gelijkheid concreet. Het steekt de individualiserende vrijheidsdrang voorbij en vormt die om tot gedrevenheid voor wereldwijde en kosmische solidariteit.

Franciscus’ broederschap was een indirecte kritiek op een te hiërarchisch geworden kerkelijke gezagsuitoefening. Het was evenzeer een kritiek op de ingebouwde kloven in de feodale samenle-

ving en de nieuwe burgermaatschappij. Franciscus' appel blijft actueler dan ooit: een maatschappelijke ommekeer tot rechtvaardigheid kan er enkel komen als recht en wet het kader scheppen voor gelijkheid.

De snel groeiende ecologische uitdaging zal de komende decennia een beroep doen op ons aller vermogen tot franciscaanse spiritualiteit: kunnen we onszelf inschakelen in het gemeenschappelijke doel van gerechtigheid voor heel de schepping? Het is het enige streefdoel dat onszelf en het leven op onze planeet kan veilig stellen. Zal het deze keer lukken, mede door de wereldwijde dwang van 'onze boze moeder aarde': een rechtvaardige verdeling van de aardse goederen en een gezamenlijke zorg voor het behoud van het leven op onze planeet?

[Jean-Paul Vermassen, pastor ACW en medecoördinator Emmaüs Aalst.]

Waarom, als ACW, bezig zijn met duurzaamheid?

De eerste motivatie voor ACW in het bezig zijn met duurzaamheid is **sociaal**: ACW is bezorgd om de draagkracht voor armen en kwetsbaren.

Onduurzaamheid verhevigt de kloof tussen arm en rijk.
Armen moeten ook bij ons ondersteund en begeleid worden om te kunnen mee omschakelen naar duurzaamheid.
De armen in de Derde Wereld brengen de grootste offers:
ze kunnen niet van de welvaart genieten,
ze ondervinden de ergste gevolgen van de ontregelde natuur,
het Noorden gebruikt het Zuiden voor dumping van afval,
arme landen moeten zich veel meer pijn doen
om mee te doen met de gemeenschappelijke zorg voor duurzaamheid.

Omdat onduurzaamheid, de schrijnende situatie van armen in de wereld nog verergert is het ACW eerst en vooral begaan met 'rechtvaardige' duurzaamheid.

De tweede motivatie voor ACW om bezig te zijn met duurzaamheid heeft te maken met de bepaling van **onze waardeschaal en van onze wijze van streven naar geluk** en de gevolgen daarvan op onze menselijke relaties.

De neoliberale regeling van de wereldeconomie,
de verregaande vermarkting van de samenleving,
de gerichtheid op een mateloze materiële behoeftebevrediging en consumptie, de concurrentie of wedloop om de beste materiële en financiële status, zijn verantwoordelijk voor een veelvoudig verlies van duurzaamheid
de duurzaamheid van ons leefmilieu,
de duurzaamheid van de menselijke gezondheid,
de duurzaamheid van onze menselijke relaties,
de duurzaamheid van 'de immateriële' waarden.

Omdat onze onduurzame manier van samenleven en leven de saamhorigheid en het geluk van vele, vele mensen zwaar belast, zal het ACW meer begaan zijn met het vraagstuk van duurzaamheid.

De derde motivatie voor ACW om bezig te zijn met duurzaamheid heeft te maken met **het behoud van het leven en het goed samenleven op de planeet aarde.**

Recent wetenschappelijk onderzoek toont steeds overtuigender de ingrijpende invloed van de mens aan op het welzijn op de aarde.

Het verminderen van biodiversiteit,
het uitputten van de grondstoffen,
en de opwarming van het klimaat
door teveel menselijke uitstoot van broeikasgassen
nemen zulke proporties aan dat er steeds meer onherstelbare
schade optreedt aan het milieu dat de ecologische processen
op aarde het risico lopen om levensbedreigend te worden voor
alle biologisch leven op aarde.

En laat ons in dit kader ook het onmenselijk probleem van de migratie noemen omdat het milieuprobleem één van de grootste redenen wordt voor de wereldwijde migratie.

Waarom ACW in zijn zorg voor duurzaamheid best ook blijvend aandacht besteedt aan ethiek, spiritualiteit en religie?

Met het oog op de grote omschakeling van onduurzaamheid naar duurzaamheid moeten we eerst inzetten op een andere economie en politiek en een nieuwe technologie maar dit alles is ontoereikend: we hebben ook een nieuw collectief sociaal en duurzaam gedrag nodig gedragen en gestuwd door een nieuw wereld- en mensbeeld en een nieuwe waardebeleving.

Finaal is het economisch en politiek probleem een ethisch en een religieus probleem.

Finaal is de crisis in de Umwelt een crisis in de Innenwelt.

Het duurzaamheidsprobleem komt van binnen uit:

het is een probleem van waardering en geluksopvatting,
van betekenisgeving, van vrijheid en verantwoordelijkheid,
van vermogen en motivering tot rechtvaardigheid en solidariteit.

Kunnen doen wat we moeten doen voor het elementair welzijn
van allen,
kunnen komen tot een verbondenheid

waarin allen met allen willen rekening houden,
kunnen leven met het oog op kwaliteit en vanuit een diepere te-
vredenheid die de materiële waarden hun juiste plaats geeft in
het geheel van een humane waardebeleving
het is het domein van ethiek, spiritualiteit en religie,
van passie en bezieling,
van innerlijke bewogenheid en verontwaardiging,
van gedrevenheid en kunst om gedrag te veranderen.

En op dit vlak kunnen velen hun eigen, waardevolle bijdrage leveren:
mensen die op hun eentje gids en trekker zijn:
altijd zijn er profetische voorgangers nodig;
groepen en bewegingen die mensen en massa bewustmaken;
actie en verzameling van mensen die maatschappelijke
verantwoordelijken onder druk zetten en hen een politiek van
duurzaamheid doen uittekenen.

In het samenspel van burgers en middenveld, van media en politiek
zullen we de krachtigste sociale beweging ooit moeten op gang bren-
gen. Op korte termijn! Want de tijd die nog rest om om te schakelen
van fatale onduurzaamheid naar levengevende duurzaamheid is maar
kort meer. We moeten durven en kunnen wegen op elkaar!

*De door de mensheid veroorzaakte klimaatverandering
kan alleen binnen de perken worden gehouden
als wij, burgers en middenveld,
de regeringen ervan overtuigen
dat ze ons moeten dwingen
om onze manier van leven te veranderen.
De overheid moet ons helpen
om onze 'liberté indépendance'
om te schakelen naar een 'liberté participation'.*

Vrij naar George Monbiot

[Jean-Paul Vermassen]

Ter overweging

De vernietiging die we aan elkaar en aan de aarde aanrichten is teweeg gebracht door de ene, echte god die wij met zijn allen de laatste decennia aanbidden en dienen, de god van onze eigen begeerte.

[George Monbiot]

Onze generaties zijn wellicht de meest bevoorrechte generaties die ooit hebben geleefd, die ooit zullen leven. We staan historisch gezien voor de keuze tussen ecologische beperking en ecologische catastrofe.

[George Monbiot]

Regeringen zullen gedwongen - moeten - worden om hun beleid om te gooien. En dat zal alleen lukken wanneer we onszelf - met steeds meer, met allen - aansluiten bij wat de machtigste politieke beweging ter wereld moet worden.

[George Monbiot]

Anders dan bijna alle andere maatschappelijke protesten die er ooit zijn geweest, is dit geen strijd voor méér van iets, maar voor minder. Het is geen strijd voor meer vrijheid, maar voor minder. En het merkwaardigste van alles: het is geen strijd tegen anderen, maar een strijd tegen onszelf.

[George Monbiot]

Een mens te zijn op de planeet aarde.

De aarde was er al heel lang vóór de mens.
Aarde en zon bewegen zonder de mens.

*De mens
is een kleine factor in ons planetenstelsel.*

Er komen ijstijden, er komen warmere tijden.
Er gebeuren onvoorziene klimatologische ontwikkelingen:
plots, mysterieus.

*De mens
is veel kwetsbaarder dan de aarde zelf.*

Wie heeft een juist en volledig zicht op de veranderingen in het
klimaat?

Wie heeft vat op de levengevende en levenbedreigende
ecologische processen op aarde?

*De mens
is een zeer afhankelijke actor op onze planeet.*

Duurzaam leven en samenleven,
het begint met een paradoxaal inzicht:

*de mens is vrij
in de mate van zijn kwetsbare afhankelijkheid.*

In de 20ste eeuw
verloor de mens elke dag iets meer
van zijn overmoedige vrijheid.

Gaat het zo verder

- met een gigantische natuurcatastrofe -
in de 21ste eeuw?

*Niet meer de mens als hoeder van de aarde.
De aarde wordt hoeder van de mens.
Geen probleem.
Eindelijk meer kans
op gelijkheid en broederlijkheid!!*

[Jean-Paul Vermassen]

De mens van de 21ste eeuw over de mens van de 20ste eeuw.

De westerse mens van de 20ste eeuw?

Ach, hij was zo kortzichtig.

Hij vernietigde de natuur
zonder de gevolgen ervan te zien.

Hij leefde verder op veel te grote voet,
de anderen waren verantwoordelijk.

De westerse mens van de 20ste eeuw?

Ach, hij botste zo vaak op zijn ingewikkelde zelf.

Hij begreep zijn eigen daden niet.

Hij wou rechtvaardigheid en gelijkheid voor de hele wereld
maar pleegde roofbouw op het Zuiden
en voerde oorlog en genocide wereldwijd.

Hij deed het kwade dat hij niet wou.

De westerse mens van de 20ste eeuw?

Ach, hij deed zich gelden ten koste van de anderen.

De rijkdom voor zichzelf, de armoede voor de anderen.

Hij zoog de aarde leeg, hij zoog de aderen leeg
en leefde zelf onrustig en onvervuld.

De westerse mens van de 20ste eeuw was hoogmoedig.

Hij verhief zichzelf tot redelijk wezen,

tot zelfstandig wezen, tot vrij wezen.

Maar hoe vaak liet hij zich niet leiden door irrationele emotie en
drang?

Hij werd meer dan ooit tevoren afhankelijk van zelfgebouwde syste-
men. Hij liep zich vast op alle terreinen van de samenleving.

En wij mensen van de 21ste eeuw?

Kunnen we het beter doen? We moeten het beter doen!

De migranten uit het Zuiden gunnen ons - terecht - niet veel tijd meer.

De aarde gunt ons maximum nog enkele decennia.

Wij, mensen van de 21ste eeuw?

Worden we de eersten van een heel nieuwe tijd?

Of maken we er de laatste menselijke eeuw van op aarde?

[Jean-Paul Vermassen]

**Anders kan ook
Bij het ACW jaarthema 2009-2010.**

Anders kan ook.

‘Rechtvaardige’ wereldhandel.
Globalisering van solidariteit tot w(W)ereldsolidariteit.
Internationale en Europese milieuakkoorden:
gedeeld en evenwichtig gedragen,
de rijkste landen eerst en meest.

Anders kan ook.

Een eerlijke en duurzame economie.
Milieuvriendelijke bedrijven en productie.
Kritische consumptie en ‘welvaart verdeeld’.
Met middenveldorganisaties als voorlopers, stuwers en trek-
kers.
Met overheden als ‘voltooiers’.

Anders kan ook.

Met blijvend optimisme: tegen gelatenheid en cynisme.
Met geloof in omschakeling: kleine stappen,
collectieve beweging en ingrijpende wetgeving.
Zelf de verandering zijn die we anderen voorhouden.
Meer mensen bewegen om zo meer op het beleid te wegen.

Anders kan ook.

Terug volop het ACW en de CAB
zoals ooit begonnen, zoals ooit gedroomd.
Duurzaamheid door bezieling.
Duurzaamheid door de kracht van mensen samen.
Duurzaamheid in een solidariteitsproject.
Duurzaamheid via een sociale politiek.

[Jean-Paul Vermassen]

Duurzaam hoeft niet zuurzaam te zijn

Eerst zien.

Maakt meer wedde meer tevreden?

Maakt een groter huis meer gelukkig?

Schenkt een zware wagen meer vrienden?

Bieden verre reizen meer innerlijke vervulling?

Heeft auto rijden meer charme dan fietsen?

Is minder vlees eten ook minder genieten?

Wie eenmaal anders ziet,
handelt als vanzelf anders.

Wie eenmaal anders proeft,
spreekt er over met anderen.

Wie eenmaal ecologisch denkt,
stemt duurzaam,
steunt sociaal duurzame actiegroepen.

Anders zien.

Anders zijn.

Anders handelen.

We doen het samen.

We maken een plan.

We schrijven een brief:

naar het grootwarenhuis,

naar de restaurantuitbater,

naar de politici.

Duurzame actie doet deugd.

Duurzaam kunnen veranderen, het geeft kracht.

‘Ik’ word ‘wij’, ‘wij’ worden ‘overheid’.

Wij zijn in staat tot sociaal duurzame verandering.

Duurzaam hoeft niet zuurzaam te zijn

[Jean-Paul Vermassen]

Om meer zorg voor onze planeet aarde

Om meer zorg voor onze planeet aarde
bidden wij:

Om oog en oor
voor de schoonheid van de aarde,
voor de rijkdom der aarde,
voor de onmisbaarheid van de aarde.

Om zorg en bescherming
van water en lucht, voor bomen en planten,
van biodiversiteit en culturele verscheidenheid.

Om grenzen aan gulzigheid
van mensen en samenlevingen,
en van onszelf.
Nergens meer tot onherstelbare schade aan de kosmos,
nergens meer ongelijkheid in welvaart.

Om onze bekering bidden wij:
om ommekeer tot duurzaamheid,
tot gerechtigheid voor heel de aarde.

Om een christelijke arbeidersbeweging die voluit gaat voor
rechtvaardig en duurzaam bidden wij.
Om een actief en creatief ACW bidden wij.

[Jean-Paul Vermassen]

Laten we van hier weggaan

Tegen onverschilligheid
bidden wij.

Tegen verspilling
bidden wij.

Tegen uitbuiting
bidden wij.

Tegen uitsluiting
bidden wij.

Voor herverdeling
moeten wij opkomen.

Voor gelijkheid in vrijheid
moeten wij opkomen.

Voor gerechtigheid,
moeten wij opkomen.

Voor versobering
moeten wij opkomen.

Met meer ontvankelijkheid
zullen we gelukkiger zijn.

Met meer bewondering
zullen we gelukkiger zijn.

Met minder overheersing
zullen we gelukkiger zijn.

Met meer solidariteit
zullen we gelukkiger zijn.

Laten we van hier weggaan
in een klimaat van vrede.

Laten we elk op onze plek
werk maken van een klimaat
van zorgzaamheid voor mens en aarde.

Laten we elkaar verzamelen
om de wereld wakker te schudden,
om te wegen op de politiek.

We geven de droom
van een sociale, duurzame samenleving niet op.

[Jean-Paul Vermassen]

Laaf ons aan de bron

Laaf ons aan de bron
die gerechtigheid heet:
dat we de armen een deel van leven geven.

Laaf ons aan de bron
die vrede heet:
dat we rivaliteit en spanningen afbouwen en voorkomen.

Laaf ons aan de bron
die duurzaamheid heet:
dat we behoedzaam en zorgzaam zijn met de planeet aarde.

Laaf ons aan de bron
die verstillig en terughoudendheid heet:
dat we onszelf intomen,
onze prestatiezucht, onze manifestatiedrang.

Laaf ons aan de bron
die ontvankelijkheid heet:
dat we het beter beseffen
dat water ons leven doet,
dat aarde ons voeding geeft,
dat licht ons ademen laat.

Laaf ons aan U,
Gij die de Kracht tot onze ommekeer zijt.

[Jean-Paul Vermassen]

Leer ons

God,
leer ons weer bescheiden te worden
en niet alles te wensen,
niet altijd en overal meester te willen zijn,
niet over alles te willen beschikken,
nu, meteen.

Leer ons weer dat alles zijn uur heeft
en dat groei in kwaliteit niet verhaast kan worden.

Leer ons te wachten
op het geschenk van elk seizoen:
bloesemtijd, groeitijd en oogsttijd.

Leer ons vooral te vertrouwen
in deze 'verwarrende tijd'
waarin veel waardevolle dingen
lijken te verdwijnen en te verkwijnen,
waarin niets diepgaand schijnt te gebeuren
maar waarin bij nader toezien
toch veel al herbegint,
op een heel nieuwe wijze,
heel anders dan gisteren.

Gij, die Bron van toekomst wil zijn
leer ons hoopvol te blijven
en nieuwe wegen te bewandelen.

[Jean-Paul Vermassen - Vrij naar Frans Cromphout]

Hoe heilig is deze aarde?

Er zijn twee zaken waarvan we dachten dat ze overbodig waren, maar waarvan we nu moeten toegeven dat ze van levensbelang zijn.

Allereerst moeten we opnieuw het heilige erkennen, wat fundamenteel neerkomt op het erkennen van grenzen. Heilig betekent: overschrijd deze grenzen niet. Het heilige woud is het woud dat zegt: 'Kap mijn bomen niet'. De heilige vijver die zegt: 'Vervuil mijn water niet'. Het heilige zaad dat zegt: 'Zet geen prijs op mij, ik ben een geschenk'. Grenzen stellen aan de menselijke gulzigheid is zonder twijfel een deel van de spiritualiteit die we nodig hebben. We moeten opnieuw leren neen zeggen.

De tweede behoefte aan herbronning betreft het verwerpen van de scheiding tussen lichaam en geest. Die scheiding heeft immers geleid tot het splitsen van geest en verstand, waarna de geest verdween. Zonder deze geest is menselijk overleven onmogelijk. Zonder spiritualiteit worden we destructief, voor onszelf en voor anderen.

Positief komt het neer op een houding van: wil je meer, neem dan minder. Voor zo'n houding heb je geest nodig. En die komt alleen voort uit een dieper begrip van wie je bent en wat het leven voor jou betekent. Dat betekent dus ook het vieren van de overvloed die aanwezig is. Begrenzing en feestelijke beleving, dat zou een goede formulering zijn van wat ik bedoel met spiritualiteit.

[Uit een interview met Vandana Shiva.
Liturgiemap Broederlijk Delen 2009]

Inhoud

Voorwoord	2
Damiaangebied	3
2009 – 2010	4
5 broden en 2 vissen - Mt 14,13-21	5
Mensen op overschot?	6
Aanspreken van mensen	7
Als ik maar werk heb.....	8
voorbeden voor deze wereld.....	10
Vragen over het leven.....	12
Cardijn	15
Advent is	16
Gebied van de kerstnacht.....	17
De Kindermoord	18
Kerstfiets	20
Franciscus en de sultan	21
‘Liefde op z’n franciscaans’	22
Ideekillers.....	23
Ik geloof in God.....	24
Obama in Caïro. Donderdag 4 juni 2009.	25
Profeten van vroeger en van nu... over armoede en rijkdom	26
Onze Vader	27
Sommige dingen hebben wij in handen	28
Waarheid?	29
De kern van Franciscus’ spiritualiteit voor deze tijd	30

Waarom, als ACW, bezig zijn met duurzaamheid?	33
Ter overweging.....	36
Een mens te zijn op de planeet aarde.	37
De mens van de 21ste eeuw	38
Anders kan ook.....	39
Duurzaam hoeft niet zuurzaam te zijn.....	40
Om meer zorg voor onze planeet aarde.....	41
Laten we van hier weggaan	42
Laaf ons aan de bron.....	43
Leer ons	44
Hoe heilig is deze aarde?.....	45
Inhoud	46

Interessante websites

www.acw.be
www.acv.be
www.kaj.be
www.tochtenvanhoop.eu
www.kav.be
www.okra.be
www.cm.be
www.vlaamsevredesweek.be
www.kwb.be
www.wereldsolidariteit.be
www.pasar.be

Deze en vorige (tussen haakjes) zijn ook te vinden op het internet:
<http://www.acw.be/verbond/brussel/content/blogcategory/39/136/>

goed om weten

ACW Brussel:

Vlaamse Vredesweek 'Werken aan het klimaat, voor vrede'.

Vredestocht naar Ieper - Zaterdag 3 oktober 2009 .

Je kan de brochure 'vierend en bezinnend' bestellen bij

Pax Christi, 03/225 10 00 paxchristi@paxchristi.be

KAV: Encantar

10 november 2009. Optreden van de groep Encantar in de kerk van Herent

De andere Kerstmarkt

In de ACV – gebouwen te Leuven 12 en 13 december 2009

KWB: Kersttocht

Zondag 20 december 2009 13u. Vertrek Pletinckxstraat 19 1000 Brussel.

KAJ: kersttocht

Dinsdag 22 december 2009. Thematocht voor jonge mensen in kerstsfeer.

ACW: Kerst-open-deur dagen

In het ACW gebouw in Leuven -Bondgenotenlaan 131.

20-21 en 22 december 2009, van 13 u tot 17 u.

ACW: Pastorale studienamiddag: 'recht-op werken'

Op donderdag 11 maart 2010 om 13u30 in de Pletinckxstraat 19 te Brussel.

Org.: ACW, Welzijnszorg, ACV, Wereldsolidariteit, Or.c.a.

(tussen haakjes)

van en voor

cm

kaj

acv

kav

acw

kwb

okra

pasar

familiehulp

ziekenzorg cm